

ZAKON O USTAVNOM SUDU*

*("Službeni glasnik RS", br. 109 od 28.11.2007, 99 od 27.12.2011,
18 od 26.02.2013 – US, 40 od 7.05.2015.- dr.zakon,
103 od 14.12.2015. i 10 od 9. 02. 2023. godine)*

NAPOMENA REDAKCIJE: *Zakon o izmenama Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 10/2023) stupio je na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", odnosno 9. februara 2023. godine, a primenjuje se od dana konstituisanja Visokog saveta sudstva, odnosno Visokog saveta tužilaštva (vidi član 9. Zakona – 10/2023-12).*

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Uređenje Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i pravno dejstvo odluka Ustavnog suda uređuju se ovim zakonom.

Član 2.

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti utvrđene Ustavom Republike Srbije (u daljem tekstu: Ustav) i vrši druge poslove određene Ustavom i zakonom.

Član 3.

Rad Ustavnog suda je javan.

Javnost se obezbeđuje objavljivanjem odluka Ustavnog suda, objavljivanjem saopštenja sa sednica na internet stranici Ustavnog suda, održavanjem javne rasprave i rasprave u postupku pred Ustavnim sudom, davanjem saopštenja sredstvima javnog informisanja, održavanjem konferencija za medije i na drugi način.

Ustavni sud može isključiti javnost samo radi zaštite interesa nacionalne bezbednosti, javnog reda i morala u demokratskom društvu, kao i radi zaštite interesa maloletnika ili privatnosti učesnika u postupku.

Isključenje javnosti ne odnosi se na učesnike u postupku, njihove punomoćnike i predstavnike stručne javnosti.

Sudija ne može javno iznositi svoje mišljenje o pitanju koje je predmet spora pred Ustavnim sudom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

* *Tekst koji je bold odnosi se na najnovije dopune Zakona o Ustavnom sudu, koje su objavljene u "Službenom glasniku RS", broj 10 od 9.02.2023. godine.*

Član 4.

Svako lice može zahtevati da mu se omogući uvid u spise predmeta i da mu se dozvoli prepis spisa, u skladu sa zakonom koji uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Izuzetno, u postupku po ustavnoj žalbi i žalbi Ustavnom sudu sudije, predsednika suda ili nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud može odlučiti da pravo uvida u spise predmeta imaju samo učesnici u postupku.*

Uvid u spise predmeta i prepis spisa neće se dozvoliti ako postoje razlozi za isključenje javnosti i u drugim slučajevima, u skladu sa zakonom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11, 10/23

Član 5.

Postupak pred Ustavnim sudom vodi se na srpskom jeziku uz upotrebu ćiriličkog pisma.

Službena upotreba drugih jezika i pisama, u postupku pred Ustavnim sudom, vrši se u skladu sa zakonom koji uređuje upotrebu tih jezika i pisama.

Član 6.

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa.

Učesnici u postupku pred Ustavnim sudom snose svoje troškove, ako Ustavni sud ne odredi drukčije.

Ustavni sud može naknaditi troškove drugim pozvanim licima i odrediti naknadu za njihovo učešće u postupku.

Član 7.

Odluke Ustavnog suda su konačne, izvršne i opšteobavezujuće.

Način i postupak izvršenja odluka Ustavnog suda uređuju se ovim zakonom.

Član 8.

O pitanjima postupka pred Ustavnim sudom koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju odredbe odgovarajućih procesnih zakona.

O pitanjima postupka koja nisu uređena ovim zakonom ili odredbama procesnih zakona, Ustavni sud će odlučiti u svakom konkretnom slučaju.

Član 9.

Ustavni sud donosi opšte i pojedinačne akte, većinom glasova svih sudija, izuzev u slučaju propisanom ovim zakonom.

Član 10.

Ustavni sud, većinom glasova svih sudija, donosi Poslovnik o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik) kojim se bliže uređuje organizacija, način rada i postupanja Ustavnog suda.

Poslovnik se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

II. IZBOR, IMENOVANJE, PRESTANAK DUŽNOSTI I POLOŽAJ SUDIJA USTAVNOG SUDA

Član 11.

Ustavni sud čini 15 sudija, koji se biraju i imenuju na način propisan Ustavom.

Prilikom stupanja na dužnost sudije polažu zakletvu pred predsednikom Narodne skupštine.

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću se u svom radu pridržavati Ustava i zakona i da ću svoju dužnost obavljati časno, savesno i nepristrasno".

Član 12.

Predsednik Ustavnog suda dužan je da šest meseci pre isteka perioda od devet godina na koji je imenovan, odnosno izabran sudija Ustavnog suda, obavesti o tome ovlašćenog predlagача i Narodnu skupštinu.

Član 13.

Sudija Ustavnog suda podnosi zahtev da mu prestane dužnost pre isteka perioda na koji je izabran, odnosno imenovan, ovlašćenom predlagачu za izbor, odnosno imenovanje, Narodnoj skupštini i predsedniku Ustavnog suda.

Ako Narodna skupština ne donese odluku o zahtevu iz stava 1. ovog člana u roku od tri meseca od dana podnošenja zahteva, sudiji Ustavnog suda dužnost prestaje po sili zakona istekom tog roka, a to se konstatuje rešenjem koje donosi predsednik Ustavnog suda.

U slučaju smrti sudije Ustavnog suda predsednik Ustavnog suda o tome obaveštava ovlašćenog predlagача i Narodnu skupštinu.

Član 14.

Sudiji Ustavnog suda prestaje dužnost ispunjenjem opštih uslova za starosnu penziju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Ustavni sud može, zbog rada na započetim predmetima, sudiji produžiti radni vek do okončanja predmeta na kojima je bio angažovan, a najduže do isteka vremena na koje je izabran, odnosno imenovan, uz njegovu saglasnost.

O ispunjenju uslova za starosnu penziju sudije, predsednik Ustavnog suda obaveštava ovlašćenog predlagача za izbor, odnosno imenovanje i Narodnu skupštinu, najkasnije šest meseci pre ispunjenja uslova.

U slučaju iz stava 3. ovog člana ovlašćeni predlagач je dužan da pokrene postupak za prestanak dužnosti sudije Ustavnog suda.

Ako Narodna skupština ne donese odluku o prestanku dužnosti sudije koji je ispunio uslove za starosnu penziju, tom sudiji dužnost prestaje danom ispunjenja uslova, a to se konstatuje rešenjem koje donosi predsednik Ustavnog suda.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 15.

Sudija Ustavnog suda razrešava se ako postane član političke stranke, povredi zabranu sukoba interesa, trajno izgubi radnu sposobnost za dužnost sudije Ustavnog suda, bude osuđen na kaznu zatvora ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti sudije Ustavnog suda.

Ispunjenost uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda utvrđuje Ustavni sud.
Postupak za razrešenje pokreću ovlašćeni predlagači za izbor, odnosno imenovanje sudija Ustavnog suda. Inicijativu za pokretanje postupka za razrešenje može da podnese Ustavni sud.

Član 16.

Sudija Ustavnog suda ne može vršiti drugu javnu ili profesionalnu funkciju, niti posao, izuzev profesure na pravnom fakultetu u Republici Srbiji.

Javnom ili profesionalnom funkcijom ili poslom, u smislu ovog zakona, ne smatra se delovanje u kulturno-umetničkom, humanitarnom, sportskom ili drugom udruženju, bez naknade.

O delovanju iz stava 2. ovog člana sudija Ustavnog suda je dužan da obavesti Ustavni sud.

Profesurum na pravnom fakultetu u smislu ovog zakona smatra se obavljanje nastave na fakultetu u zvanju redovnog ili vanrednog profesora.

U slučaju sumnje u postojanje sukoba interesa, sudija Ustavnog suda može se obratiti Ustavnom sudu radi davanja mišljenja.

Član 17.

Gubitak radne sposobnosti za dužnost sudije Ustavnog suda utvrđuje se na osnovu stručnog nalaza i mišljenja ovlašćene zdravstvene ustanove.

Član 18.

Nadležni sud, odnosno drugi državni organ dužan je da dostavi ovlašćenom predlagaču za izbor, odnosno imenovanje sudije Ustavnog suda i Ustavnom sudu, pravnosnažnu odluku o osudi sudije Ustavnog suda na kaznu zatvora ili za drugo kažnjivo delo.

Član 19.

U toku postupka za utvrđivanje ispunjenosti uslova za razrešenje, sudija Ustavnog suda može biti udaljen sa dužnosti.

Odluka o udaljenju sudije Ustavnog suda donosi se na predlog predsednika Ustavnog suda.

Odluka o udaljenju predsednika Ustavnog suda donosi se na predlog najmanje troje sudija Ustavnog suda.

Odluku o udaljenju donosi Ustavni sud, većinom glasova svih sudija, u skladu sa Poslovníkom.

Član 20.

U slučaju da sudiji Ustavnog suda prestane dužnost pre isteka roka na koji je izabran, odnosno imenovan, ovlašćeni predlagač predlaže dva kandidata za izbor, odnosno imenovanje.

Predlog iz stava 1. ovog člana dostavlja se organu nadležnom za izbor, odnosno imenovanje u roku od tri meseca od dana obaveštavanja o prestanku dužnosti sudije Ustavnog suda.

Ako je sudija Ustavnog suda kome je prestala dužnost bio sa teritorije autonomne pokrajine, kandidati za izbor, odnosno imenovanje moraju biti sa teritorije autonomne pokrajine.

Član 20a

Plata sudije Ustavnog suda odgovara položaju i nadležnostima Ustavnog suda i odgovornosti sudije za obavljanje dužnosti i predstavlja jednu od garancija njegove nezavisnosti u zaštiti ustavnosti i zakonitosti i ljudskih i manjinskih prava i sloboda.

Plata predsednika i sudije Ustavnog suda određuje se na osnovu osnovne plate.

Osnovna plata, prema ovom zakonu, jeste vrednost u koju se ne uračunava procenat za vrednovanje minulog rada.

Osnovica za obračun i isplatu plata predsednika i sudije Ustavnog suda utvrđuje se Zakonom o budžetu Republike Srbije.

Koeficijent za obračun i isplatu plate predsednika Ustavnog suda iznosi 12,00, a sudije Ustavnog suda 10,50.

U slučaju da u Ustavnom sudu nisu popunjena sva sudijska mesta, do njihove popune, plata predsednika i sudije Ustavnog suda se uvećava 10%, za svako nepopunjeno sudijsko mesto.

Sudija Ustavnog suda koji je izabran, odnosno imenovan na dužnost iz reda profesora pravnog fakulteta, a koji prava iz radnog odnosa ostvaruje na pravnom fakultetu, ima pravo na mesečnu naknadu u visini razlike između plate sudije Ustavnog suda, obračunate za puno radno vreme bez uvećanja po osnovu godina provedenih na radu, i plate koju ostvaruje na pravnom fakultetu, utvrđene u skladu sa propisima kojima se uređuje način obračuna sredstava za plate i koeficijenata za obračun i isplatu plata na fakultetima čija se delatnost finansira iz budžeta Republike Srbije.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 21.

Sudija Ustavnog suda kome je prestala dužnost ima pravo na naknadu plate u trajanju od šest meseci u visini plate sudije Ustavnog suda.

Pravo na naknadu plate prestaje pre proteka roka od šest meseci ako sudija kome je prestala funkcija zasnuje radni odnos ili stekne pravo na penziju, a može biti produženo za još šest meseci ako u tih šest meseci stiče pravo na penziju.

Sudija Ustavnog suda kome je dužnost prestala zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju, odnosno koji je razrešen zbog članstva u političkoj stranci, povrede zabrane sukoba interesa, osude na kaznu zatvora ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti sudije Ustavnog suda, nema pravo na naknadu plate iz st. 1. i 2. ovog člana.

Sudija Ustavnog suda kome je prestala dužnost istekom vremena na koje je izabran ili imenovan, ima pravo da se u roku od tri meseca od dana prestanka dužnosti vrati na rad u državni i drugi organ ili pravno lice iz koga je izabran, odnosno imenovan za sudiju Ustavnog suda, na poslove koje je obavljao do izbora, odnosno imenovanja ili na druge poslove koji odgovaraju njegovom stepenu stručnosti i sposobnostima.*

Sudiji Ustavnog suda koji je izabran ili imenovan iz reda sudija ili nosilaca javnotužilačke funkcije, miruje sudijska funkcija, odnosno funkcija javnog tužioca dok obavlja dužnost sudije Ustavnog suda.**

Sudija, odnosno nosilac javnotužilačke funkcije iz stava 5. ovog člana kome je prestala dužnost sudije Ustavnog suda istekom vremena na koje je izabran ili ime-

novan, nastavlja da obavlja sudijsku funkciju, odnosno funkciju javnog tužioca, u sudu, odnosno javnom tužilaštvu iz koga je izabran, odnosno imenovan na dužnost sudije Ustavnog suda.**

Visoki savet sudstva, odnosno Visoki savet tužilaštva, dužni su da u roku od 30 dana od dana prestanka dužnosti sudije Ustavnog suda donesu rešenje u slučaju iz stava 6. ovog člana.**

Sudiji Ustavnog suda koji je izabran ili imenovan iz reda Vrhovnog javnog tužioca ili glavnog javnog tužioca danom stupanja na dužnost sudije Ustavnog suda prestaje funkcija Vrhovnog javnog tužioca ili glavnog javnog tužioca, a po prestanku dužnosti sudije Ustavnog suda zbog isteka vremena na koje je izabran, odnosno imenovan na dužnost, Visoki savet tužilaštva, u roku od 30 dana, donosi odluku o njegovom izboru na funkciju javnog tužioca u javnom tužilaštvu iz koga je bio izabran, odnosno imenovan na dužnost sudije Ustavnog suda.*

"Sl. glasnik RS", br. 99/11, 10/23

III. UREĐENJE USTAVNOG SUDA

Član 22.

Sedište Ustavnog suda je u Beogradu.

Sednice, javne rasprave i drugi oblici rada Ustavnog suda mogu se, po odluci Ustavnog suda, održavati i izvan sedišta Ustavnog suda.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 23.

Ustavni sud ima predsednika.

Predsednika Ustavnog suda biraju sudije Ustavnog suda iz svog sastava, na predlog najmanje troje sudija, tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija, na period od tri godine, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Ako predsednik Ustavnog suda ne bude izabran, funkciju predsednika, do izbora, vrši zamenik predsednika, odnosno najstariji sudija.

Član 24.

Predsednik Ustavnog suda predstavlja Ustavni sud, saziva sednice, predlaže dnevni red i predsedava sednicama, usklađuje rad Ustavnog suda, stara se o sprovođenju akata Ustavnog suda i vrši druge dužnosti utvrđene ovim zakonom, Poslovníkom i drugim aktima Ustavnog suda.

Predsednik Ustavnog suda istovremeno obavlja i dužnost sudije.

Član 25.

Ustavni sud ima zamenika predsednika, koji zamenjuje predsednika Ustavnog suda, u slučaju njegovog odsustva ili sprečenosti.

Odredbe ovog zakona o izboru i mandatu predsednika Ustavnog suda shodno se primenjuju i na izbor i mandat zamenika predsednika.

Zamenik predsednika Ustavnog suda istovremeno obavlja i dužnost sudije.

Član 26.

Ustavni sud ima sekretara, koji se postavlja većinom glasova svih sudija, na period od pet godina i može biti ponovo postavljen.

Sekretar rukovodi Stručnom službom Ustavnog suda i za svoj rad je odgovoran Ustavnom sudu.

Sekretar Ustavnog suda može imati zamenika, koga postavlja Ustavni sud većinom glasova svih sudija, na period od pet godina i koji može biti ponovo postavljen.

Sekretar i zamenik sekretara Ustavnog suda imaju status državnog službenika na položaju.

Uslovi za postavljenje sekretara i zamenika sekretara određuju se aktom Ustavnog suda.

Član 27.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova Ustavni sud obrazuje Stručnu službu.

Organizacija, poslovi i način rada Stručne službe bliže se uređuju aktom Ustavnog suda.

Na prava i obaveze zaposlenih u Stručnoj službi primenjuju se propisi koji uređuju prava i dužnosti državnih službenika i nameštenika, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 27a

Aktom iz člana 27. stav 2. ovog zakona određuje se potreban broj državnih službenika na položaju, državnih službenika na izvršilačkim radnim mestima i nameštenika u Stručnoj službi.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 27b

Položaj u Stručnoj službi je radno mesto na kome državni službenik ima ovlašćenja i odgovornosti vezane za vođenje i usklađivanje rada Stručne službe, odnosno pojedinih delova Stručne službe ili na kome je zadužen za organizaciju i obavljanje najsloženijih stručnih poslova koji su u funkciji ostvarivanja Ustavom utvrđene nadležnosti Ustavnog suda.

Državnog službenika na položaj u Stručnoj službi postavlja Ustavni sud, većinom glasova svih sudija.

Državni službenik na položaju u Stručnoj službi može biti premešten, privremeno ili do isteka vremena na koje je postavljen, na drugi položaj u Stručnoj službi, ako to zahtevaju interesi ostvarivanja Ustavom utvrđene nadležnosti Ustavnog suda, pri čemu se vreme provedeno na prethodnom položaju računa u vreme na koje je državni službenik postavljen.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 27v

Državni službenik može da napreduje premeštajem na izvršilačko radno mesto u višem zvanju, postavljenjem na položaj ili viši položaj u Stručnoj službi, odnosno prelaskom u viši platni razred bez promene radnog mesta.

Državni službenik kome je najmanje tri puta uzastopno određena ocena "naročito se ističe" može da napreduje i na izvršilačko radno mesto koje nije u neposredno višem zvanju, ako ispunjava uslove za obavljanje poslova tog radnog mesta.

Državnom službeniku koji je napredovao premeštajem na izvršilačko radno mesto u višem zvanju, koeficijent platnog razreda u okviru platne grupe u kojoj se nalazi njegovo novo radno mesto određuje predsednik Ustavnog suda, vodeći računa da koeficijent koji se određuje odgovara složenosti i obimu poslova koje će državni službenik na tom radnom mestu obavljati, kao i dotadašnjim rezultatima rada državnog službenika.

Državni službenik koji je zasnovao radni odnos u Ustavnom sudu i koji je nakon prve godine rada ocenjen ocenom "naročito se ističe" napreduje za dva platna razreda u okviru platne grupe u kojoj se nalazi radno mesto na koje je raspoređen.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 27g

Zaposlenima u Stručnoj službi mogu se utvrditi koeficijenti za obračun i isplatu plata koji su do 30% veći od koeficijenata predviđenih zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika.

Visina koeficijenata iz stava 1. ovog člana određuje se aktom o platama zaposlenih u Stručnoj službi koji donosi Ustavni sud, većinom glasova svih sudija.

Osnovica za obračun i isplatu plata zaposlenih u Stručnoj službi jednaka je osnovici za obračun i isplatu plata državnih službenika i nameštenika u drugim državnim organima.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 27d

Sekretar Ustavnog suda priprema predlog kadrovske plana istovremeno sa pripremom predloga budžeta Ustavnog suda, tako da bude usklađen sa njim.

Kadrovske plan donosi predsednik Ustavnog suda, po pribavljenom mišljenju radnog tela Ustavnog suda nadležnog za organizaciona i finansijska pitanja.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 27đ

Troškovi dodatnog obrazovanja državnih službenika u Stručnoj službi koje je od značaja za rad Ustavnog suda, kao i troškovi vezani za obavljanje stručne prakse državnih službenika u Stručnoj službi u međunarodnim institucijama nadležnim za zaštitu ljudskih prava i ustavnim sudovima drugih država, padaju na teret budžetskih sredstava Ustavnog suda.

Prava i obaveze državnog službenika u Stručnoj službi koji se dodatno obrazuje, odnosno koji je upućen na stručnu praksu, uređuju se u skladu sa zakonom koji uređuje prava i obaveze državnih službenika.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 28.

Sredstva za rad i funkcionisanje Ustavnog suda (u daljem tekstu: budžet Ustavnog suda), obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, na predlog Ustavnog suda.

Ustavni sud samostalno raspolaže sredstvima budžeta Ustavnog suda.
Vlada ne može bez saglasnosti predsednika Ustavnog suda, obustaviti, odložiti ili ograničiti izvršenje budžeta Ustavnog suda.
Postupak za utvrđivanje predloga budžeta Ustavnog suda uređuje se ovim zakonom i Poslovníkom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 28a

Sekretar Ustavnog suda priprema predlog budžeta Ustavnog suda u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem i Poslovníkom i dostavlja ga radnom telu Ustavnog suda nadležnom za finansijska pitanja.

Radno telo iz stava 1. ovog člana utvrđuje predlog budžeta Ustavnog suda i upućuje ga predsedniku Ustavnog suda radi dostavljanja na mišljenje ministarstvu nadležnom za poslove finansija.

O predlogu iz stava 2. ovog člana ministar nadležan za poslove finansija dostavlja Ustavnom sudu obrazloženo mišljenje.

U slučaju da ministar nadležan za poslove finansija ima primedbe na dostavljeni predlog budžeta Ustavnog suda, organizovaće konsultacije sa predsednikom Ustavnog suda i radnim telom iz stava 1. ovog člana, radi postizanja saglasnosti.

Ako ministar nadležan za poslove finansija nema primedbe na predlog budžeta Ustavnog suda ili se postigne saglasnost iz stava 4. ovog člana, Ustavni sud, većinom glasova svih sudija, utvrđuje konačan predlog budžeta Ustavnog suda, koji ministarstvo nadležno za poslove finansija bez izmena uključuje u nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, a Vlada bez izmena u predlog zakona o budžetu Republike Srbije.

Ako se ne postigne saglasnost iz stava 4. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove finansija konačan predlog budžeta Ustavnog suda iz stava 5. ovog člana bez izmena uključuje u nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, a Vlada bez izmena u predlog zakona o budžetu Republike Srbije.

U slučaju iz stava 6. ovog člana Vlada u obrazloženju predloga zakona o budžetu Republike Srbije navodi razloge zbog kojih smatra da predlog budžeta Ustavnog suda nije prihvatljiv.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 28b

Kontrola izvršenja budžeta Ustavnog suda sprovodi se u skladu sa propisima koji uređuju budžetski sistem, računovodstvo i reviziju.

Ustavni sud obezbeđuje vršenje interne kontrole izvršenja budžeta Ustavnog suda na način predviđen Poslovníkom, a u skladu sa propisima koji uređuju budžetski sistem, računovodstvo i reviziju.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

IV. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Opšte oredbe

a) Učesnici u postupku

Član 29.

Učesnici u postupku pred Ustavnim sudom su:

1) državni organi, organi autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave, narodni poslanici, u postupku za ocenu ustavnosti ili zakonitosti (u daljem tekstu: ovlašćeni predlagač);

2) svako po čijoj je inicijativi pokrenut postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti (u daljem tekstu: inicijator);

3) donosilac zakona, statuta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave i drugog opšteg akta (u daljem tekstu: opšti akt) koji je predmet ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti, kao i strane koje su zaključile kolektivni ugovor;

4) politička stranka, sindikalna organizacija ili udruženje građana čiji je statut ili drugi opšti akt predmet ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti ili o čijoj se zabrani rada odlučuje;

5) verska zajednica o čijoj se zabrani rada odlučuje;

6) svako po čijem se zahtevu vodi postupak za odlučivanje o izbornom sporu za koje zakonom nije određena nadležnost sudova, kao i organ za sprovođenje izbora u vezi sa čijom izbornom aktivnošću se pokreće spor;

7) državni i drugi organi koji prihvataju, odnosno odbijaju nadležnost, kao i svako ko zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti nije mogao da ostvari svoje pravo;

8) Vlada, Vrhovno javno tužilaštvo i organ nadležan za upis u registar političkih stranaka, sindikalnih organizacija, udruženja građana ili verskih zajednica, u postupku za zabranu rada političkih stranaka, sindikalnih organizacija, udruženja građana ili verskih zajednica;

9) podnosilac ustavne žalbe, kao i državni organ, odnosno organizacija kojoj su poverena javna ovlašćenja protiv čijeg je pojedinačnog akta ili radnje izjavljena ustavna žalba;

10) organ određen statutom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave u postupku po žalbi ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave onemogućava vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, kao i organ protiv čijeg je pojedinačnog akta ili radnje izjavljena žalba;

11) Narodna skupština i predsednik Republike kada se odlučuje o postojanju povrede Ustava u postupku za njegovo razrešenje;

12) sudija, predsednik suda ili nosilac javnotužilačke funkcije u postupku po žalbi Ustavnom sudu, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke o prestanku funkcije, kao i organ koji je doneo odluku o prestanku funkcije;

13) druga lica u skladu sa zakonom.

U postupku pred Ustavnim sudom mogu učestvovati i druga lica koja Ustavni sud pozove.

Član 30.

U postupku pred Ustavnim sudom organ ili organizaciju predstavljaju njihovi ovlašćeni predstavnici.

U postupku pred Ustavnim sudom mogu učestvovati lica koja na osnovu specijalnog punomoćja ovlaste učesnici u postupku.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 31.

Učesnik u postupku ima pravo da daje predloge i dužnost da pruža potrebne podatke i obaveštenja u toku postupka i na raspravi, da podnosi dokaze i da preduzima druge radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

Učesnik u postupku ima pravo da iznese i obrazloži svoj stav i razloge tokom postupka, kao i da daje odgovor na navode i razloge drugih učesnika u postupku.

Učesnik u postupku može u toku postupka odustati od predloga, zahteva, žalbe, odnosno inicijative.

b) Prethodni postupak

Član 32.

Podnesci upućeni Ustavnom sudu predaju se preko pošte ili neposredno Ustavnom sudu i moraju biti potpisani.

Predlog, inicijativa, odnosno drugi podnesak smatra se podnetim onog dana kada je predat Ustavnom sudu.

Ako je predlog, inicijativa, odnosno drugi podnesak upućen preko pošte preporučeno, dan predaje pošti smatra se kao dan predaje Ustavnom sudu.

Član 33.

Na zahtev Ustavnog suda, odgovor na predlog, inicijativu i rešenje o pokretanju postupka za ocenjivanje ustavnosti, odnosno zakonitosti opšteg akta, daje donosilac tog akta, odnosno organ koga on ovlasti.

Povodom inicijative za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti ili zakonitosti drugog opšteg akta koji donosi Narodna skupština, Ustavni sud može, pre pokretanja postupka, da zatraži mišljenje od Narodne skupštine.

Povodom inicijative za ocenu ustavnosti statuta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, Ustavni sud može, pre pokretanja postupka, da zatraži mišljenje od skupštine autonomne pokrajine, odnosno skupštine jedinice lokalne samouprave.

Član 34.

Donosilac osporenog opšteg akta dužan je da u roku koji odredi Ustavni sud, a koji ne može biti kraći od 15 dana, dostavi osporeni opšti akt i potrebnu dokumentaciju i da pruži podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje.

Državni i drugi organi, organizacije koje vrše javna ovlašćenja, pravna i fizička lica, dužna su da, na zahtev Ustavnog suda, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, dostave podatke i obaveštenja od značaja za postupak i odlučivanje Ustavnog suda.

Ako u određenom roku Ustavni sud ne dobije odgovor, mišljenje, tražene podatke i obaveštenja, postupak se može nastaviti.

Član 35.

U postupku pred Ustavnim sudom određuje se sudija izvestilac, u skladu sa Poslovníkom.

Izuzetno, kada to složenost ustavnopravnih pitanja zahteva, predsednik Ustavnog suda može odrediti jednog ili više sudija koji će zajedno sa sudijom izvestiocem sprovesti postupak i pripremiti zajednički predlog akta o kome odlučuje Ustavni sud.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 35a

Radnje u prethodnom postupku preduzima sudija izvestilac, odnosno Stručna služba, u skladu sa ovim zakonom i Poslovníkom.

U prethodnom postupku se ispituje urednost i dopuštenost podnesaka kojima se inicira ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom, dostavljaju akti o pokretanju postupka, odnosno inicijative na odgovor i mišljenje, prikupljaju potrebni podaci, obaveštenja i dokazi u cilju provere navoda iz inicijative za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti.

U prethodnom postupku se preduzimaju i druge procesne radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 36.

Ustavni sud će odbaciti podnesak kojim se inicira ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom:

- 1) kad utvrdi da Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje;
- 2) ako podnesak nije podnet u određenom roku;
- 3) ako je podnesak anonimian;
- 4) kad u ostavljenom roku podnosilac nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje;
- 5) kad utvrdi da je podnesak očigledno neosnovan;
- 6) ako utvrdi da se podneskom zloupotrebljava pravo;
- 7) kad ne postoje druge pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje, utvrđene zakonom.

Kad Ustavni sud utvrdi da nije nadležan za odlučivanje, može podnesak kojim se pokreće postupak, ustupiti nadležnom organu.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

v) Javna rasprava

Član 37.

Ustavni sud održava javnu raspravu, u postupku ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti, u postupku odlučivanja o izbornim sporovima, kao i u postupku za zabranu rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice.

Ustavni sud može odlučiti da se ne održi javna rasprava u postupku ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti: ako oceni da je u toku postupka stvar dovoljno razjašnjena i da, na osnovu pribavljenih dokaza, može odlučiti i bez održavanja javne rasprave; ako je o istoj stvari već odlučivao, a nisu dati novi razlozi za drugačije odlučivanje u toj stvari, kao i ako postoje uslovi za obustavu postupka.

Ustavni sud može održati javnu raspravu i u drugim slučajevima kad oceni da je održavanje javne rasprave potrebno, a naročito kad se radi o složenom ustavno-pravnom pitanju ili kad se postavi pitanje ustavnosti ili zakonitosti o kome ne postoji stav Ustavnog suda.

Član 38.

Na javnu raspravu pozivaju se svi učesnici u postupku radi izlaganja stavova i davanja potrebnih obaveštenja.

Ako je to od interesa za ocenu ustavnosti ili zakonitosti, Ustavni sud može na javnu raspravu pozvati predstavnike organa i organizacija koji su odgovorni za izvršavanje predmetnog opšteg akta.

Na javnu raspravu pozivaju se, kad je to potrebno, predstavnici organa i organizacija, naučni i javni radnici, kao i druga lica, radi davanja mišljenja i objašnjenja.

Član 39.

Odsustvo pojedinih učesnika u postupku na javnoj raspravi ne sprečava Ustavni sud da održi javnu raspravu i da donese odluku.

Član 40.

Ustavni sud može javnu raspravu odložiti ili prekinuti radi pribavljanja potrebnih podataka, obaveštenja i mišljenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

Član 41.

Druga pitanja koja se odnose na javnu raspravu bliže se uređuju Poslovníkom.

g) Oblici rada Ustavnog suda

Član 42.

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sednici Ustavnog suda, sednici Velikog veća ili sednici Malog veća.

Ustavni sud može, radi razjašnjenja stvari u predmetu, održavati i pripremne sednice, konsultativne sastanke i druge sednice, u skladu sa Poslovníkom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 42a

Ustavni sud na sednici Ustavnog suda, koju čine sve sudije Ustavnog suda:

- 1) donosi opšte akte;
- 2) donosi odluke iz člana 45. tač. 1) do 5), tač. 8), 11), 14) i 15) ovog zakona;
- 3) pokreće postupak za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti opšteg akta, po sopstvenoj inicijativi;

- 4) donosi rešenje iz člana 46. tačka 10) ovog zakona;
- 5) odlučuje kad nije postignuta jednoglasnost u odlučivanju Velikog veća;
- 6) donosi pojedinačne akte ako ovim zakonom ili Poslovníkom nije predviđeno da ih donose veća ili predsednik Ustavnog suda.

Na sednici Ustavnog suda odluke se donose većinom glasova svih sudija Ustavnog suda.

Sednica Ustavnog suda se zakazuje i u slučaju održavanja javne rasprave i sednice o većanju i glasanju posle održane javne rasprave.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 42b

Ustavni sud na sednici Velikog veća, koje čine predsednik Ustavnog suda i sedam sudija:

- 1) donosi odluke iz člana 45. tač. 6), 7), 9), 10), 12) i 13) ovog zakona;
- 2) donosi rešenja iz člana 46. tač. 1) do 8) ovog zakona;
- 3) odlučuje ako nije postignuta jednoglasnost u odlučivanju Malog veća.

Na sednici Velikog veća odluke, odnosno rešenja iz stava 1. ovog člana donose se jednoglasno.

Ako se ne postigne jednoglasnost članova Velikog veća, odluku, odnosno rešenje donosi sednica Ustavnog suda.

Ustavni sud ima dva Velika veća.

Predsednik Ustavnog suda određuje sastav Velikog veća godišnjim rasporedom poslova Ustavnog suda.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 42v

Ustavni sud na sednici Malog veća, koga čine troje sudija Ustavnog suda od kojih je jedan predsednik veća, donosi:

- 1) rešenje iz člana 46. tačka 9) ovog zakona;
- 2) zaključke iz člana 47. ovog zakona.

Na sednici Malog veća rešenja i zaključci iz stava 1. ovog člana donose se jednoglasno.

Ako se ne postigne jednoglasnost članova Malog veća, rešenje, odnosno zaključak donosi Veliko veće.

Ustavni sud, većinom glasova svih sudija, donosi odluku kojom određuje broj Malih veća.

Predsednik Ustavnog suda određuje predsednika i članove Malog veća godišnjim rasporedom poslova Ustavnog suda.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 42g

Sednicu Ustavnog suda zakazuje i njome rukovodi predsednik Ustavnog suda.

Predsednik Ustavnog suda, koji je istovremeno i predsednik Velikog veća, zakazuje i rukovodi sednicom tog veća.

Sednicu Malog veća zakazuje i njome rukovodi predsednik tog veća.

Na sednici Ustavnog suda, kao i na sednici Velikog i Malog veća vodi se zapisnik.
Način rada i odlučivanja na sednici Ustavnog suda i sednicama Velikog i Malog veća bliže se uređuje Poslovníkom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 43.

Ustavni sud obrazuje komisije i odbore kao stalna radna tela.
Ustavni sud može obrazovati i povremena radna tela.
Stalna i povremena radna tela iz st. 1. i 2. ovog člana, obrazuju se u skladu sa Poslovníkom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

d) Akti Ustavnog suda

Član 44.

Ustavni sud donosi odluke, rešenja i zaključke.

Član 45.

Ustavni sud odlukom:

- 1) utvrđuje da zakon, statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave i drugi opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihváćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, odnosno da u vreme važenja nije bio u saglasnosti sa Ustavom;
- 2) utvrđuje da zakon koji je izglasan, a nije ukazom proglašen, nije u saglasnosti sa Ustavom;
- 3) utvrđuje da potvrđeni međunarodni ugovor nije u saglasnosti sa Ustavom;
- 4) utvrđuje da statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ili drugi opšti akt nije u saglasnosti sa zakonom, odnosno da u vreme važenja nije bio u saglasnosti sa zakonom;
- 5) utvrđuje da kolektivni ugovor nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom;
- 6) određuje način otklanjanja posledica koje su nastale usled primene opšteg akta koji nije u saglasnosti s Ustavom ili zakonom;
- 7) odlučuje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost sudova;
- 8) zabranjuje rad političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice;
- 9) odlučuje o ustavnoj žalbi;
- 10) odlučuje o žalbi organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave u postupku ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave onemogućava vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave;
- 11) odlučuje u postupku o postojanju povrede Ustava od strane predsednika Republike;
- 12) **odlučuje u postupku po žalbi Ustavnom sudu sudije ili predsednika suda, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke o prestanku funkcije sudije ili predsednika suda ili protiv druge odluke Visokog saveta sudstva;****

13) odlučuje u postupku po žalbi Ustavnom sudu nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke Narodne skupštine ili Visokog saveta tužilaštva o prestanku javnotužilačke funkcije ili protiv druge odluke Visokog saveta tužilaštva;

14) odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti;

15) odbija zahtev za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti opšteg akta iz inicijative povodom koje je doneto rešenje o pokretanju postupka.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11, 10/23

Član 46.

Ustavni sud rešenjem:

1) pokreće postupak za utvrđivanje neustavnosti, nezakonitosti ili nesaglasnosti sa opšte-prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorom;

2) rešava o sukobu nadležnosti između državnih i drugih organa, u skladu sa Ustavom;

3) obustavlja izvršenje pojedinačnog akta, odnosno radnje i ukida meru obustave ili odbacuje zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje;

4) odlaže stupanje na snagu odluke organa autonomne pokrajine;

5) odbacuje inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti u slučaju iz člana 53. stav 2. ovog zakona;

6) određuje način izvršenja odluke ili rešenja Ustavnog suda;

7) obustavlja postupak u slučajevima iz čl. 57, 88. i 97. ovog zakona;

8) odbacuje zahtev za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta o kome je već odlučivao, a iz novih navoda, razloga i podnetih dokaza ne proizilazi da ima osnova za ponovno odlučivanje;

9) odbacuje ustavnu žalbu ako nisu ispunjene procesne pretpostavke;

10) odlaže objavljivanje svoje odluke u "Službenom glasniku Republike Srbije".

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 47.

Ustavni sud zaključkom:

1) odbacuje inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta, predlog ili drugi zahtev kojim se pokreće postupak pred Ustavnim sudom, izuzev ustavne žalbe, zbog nenadležnosti;

2) odbacuje predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti opšteg akta i inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti koji nisu podneti u roku iz člana 168. stav 5. Ustava;

3) odbacuje žalbu Ustavnom sudu sudije, predsednika suda ili nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, ako nije podneta u zakonom propisanom roku;

4) odbacuje inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta, predlog ili drugi zahtev kojim se pokreće postupak pred Ustavnim sudom, izuzev ustavne žalbe, koji je nerazumljiv ili nepotpun, odnosno koji sadrži druge nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda;

5) odbacuje anonimnu inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta, predlog ili drugi zahtev kojim se pokreće postupak pred Ustavnim sudom, izuzev ustavne žalbe;

6) odbacuje inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta, predlog ili drugi zahtev kojim se pokreće postupak pred Ustavnim sudom, izuzev ustavne žalbe, koji predstavlja zloupotrebu prava;

7) odbacuje inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti i predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti opšteg akta koji nije donet;

8) odbacuje inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti i predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti opšteg akta čiji je donosilac pravno prestao da postoji;

9) odlučuje o zahtevu donosioca osporenog opšteg akta da se zastane sa postupkom;

10) obustavlja postupak kada je povučen predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti opšteg akta, odnosno kad inicijator odustane od inicijative za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti;

11) obustavlja postupak i u drugim slučajevima, izuzev postupka po ustavnoj žalbi, zbog povlačenja ili odustanka ovlašćenog predlagača, odnosno podnosioca od podnetog zahteva ili zbog prestanka drugih procesnih pretpostavki za vođenje postupka.

Ustavni sud donosi zaključke i u drugim slučajevima kada u skladu sa odredbama ovog zakona i Poslovnika ne donosi odluku, odnosno rešenje.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11, 10/23

Član 48.

Odluke, rešenja i zaključci Ustavnog suda sadrže: uvod, izreku i obrazloženje.

Sadržina pojedinih delova akata iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje Poslovníkom, s tim što obrazloženje rešenja o odbacivanju ustavne žalbe, odnosno zaključka može sadržati samo pravni osnov za donošenje.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 49.

Odluke Ustavnog suda, izuzev odluke po ustavnoj žalbi, objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i u službenom glasilu u kome je objavljen statut autonomne pokrajine, drugi opšti akt i kolektivni ugovor, odnosno na način na koji je objavljen opšti akt o kome je Ustavni sud odlučivao.

U "Službenom glasniku Republike Srbije" može se objaviti odluka po ustavnoj žalbi, kao i rešenja koja su od šireg značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

2. Postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opštih akata

Član 50.

Postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta pokreće se predlogom ovlašćenog predlagača ili rešenjem o pokretanju postupka.

Postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti Ustavni sud može da pokrene samostalno, na osnovu odluke koju donosi dvotrećinskom većinom glasova svih sudija.

Član 51.

Predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti, odnosno inicijativa za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti sadrži: naziv opšteg akta čija se ustavnost ili zakonitost osporava; naziv i broj službenog glasila u kome je opšti akt objavljen, ako je objavljivanje izvršeno u službenom glasilu; oznaku odredbe ili odredaba opšteg akta čija ustavnost ili zakonitost se osporava; odredbe Ustava, odnosno zakona u odnosu na koje se osporava ustavnost ili zakonitost opšteg akta; razloge osporavanja i druge podatke od značaja za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti osporenog opšteg akta; predlog, odnosno zahtev kako da se odluči; podatke o predlagaču, odnosno podnosiocu inicijative; potpis predlagača, odnosno podnosioca inicijative.

Ako opšti akt čija se ustavnost ili zakonitost osporava nije objavljen u službenom glasilu, uz predlog se prilaže i overeni prepis tog akta.

"Sl. glasnik RS", broj 99/2011

Član 52.

Postupak se smatra pokrenutim danom podnošenja urednog predloga Ustavnom sudu, odnosno danom donošenja rešenja o pokretanju postupka.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 53.

Kad Ustavni sud oceni da ima osnova za pokretanje postupka povodom inicijative, postupak pokreće rešenjem.

Kad Ustavni sud nađe da je inicijativa neprihvatljiva, jer iznetim razlozima osporavanja nije potkrepljena tvrdnja da ima osnova za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti ili zakonitosti, inicijativu će rešenjem odbaciti.

Kad se inicijativom osporava ustavnost ili zakonitost opšteg akta, osim zakona i statuta autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, odnosno pojedinih odredaba ovog akta kojima se regulišu pitanja o kojima Ustavni sud već ima zauzet stav ili kad je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Ustavni sud odlučuje bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Kad Ustavni sud nakon sprovedenog postupka oceni da zahtev za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti iz inicijative povodom koje je pokrenut postupak, nije osnovan, doneće odluku o njegovom odbijanju.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 54.

U postupku ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti Ustavni sud nije ograničen zahtevom ovlašćenog predlagača, odnosno inicijatora.

Kad ovlašćeni predlagač, odnosno inicijator odustane od predloga, odnosno inicijative, Ustavni sud će nastaviti postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti, ako za to nađe osnova.

Član 55.

U toku postupka, a na zahtev donosioca osporenog opšteg akta, Ustavni sud može, pre donošenja odluke o ustavnosti ili zakonitosti, zastati sa postupkom i dati mogućnost donosiocu opšteg akta, da u određenom roku otkloni uočene neustavnosti ili nezakonitosti.

Ako u određenom roku neustavnost ili nezakonitost ne bude otklonjena, Ustavni sud će nastaviti postupak.

Član 56.

Ustavni sud može u toku postupka, do donošenja konačne odluke, obustaviti izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu opšteg akta čija se ustavnost ili zakonitost ocenjuje, ako bi njihovim izvršavanjem mogle nastupiti neotklonjive štetne posledice.

Ako u toku postupka Ustavni sud oceni da su razlozi obustave usled izmenjenih okolnosti prestali, ukinuće meru obustave izvršenja pojedinačnog akta, odnosno radnje.

Ustavni sud će odbaciti zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta, odnosno radnje kad donosi konačnu odluku.

Član 57.

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1) kad je u toku postupka opšti akt usaglašen sa Ustavom ili zakonom, a Ustavni sud nije ocenio da zbog posledica neustavnosti ili nezakonitosti treba doneti odluku zbog toga što nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti;

2) kad u toku postupka prestanu procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Član 58.

Kad Ustavni sud utvrdi da zakon, statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, drugi opšti akt ili kolektivni ugovor nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorom, taj zakon, statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, drugi opšti akt ili kolektivni ugovor prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odredbe potvrđenog međunarodnog ugovora za koje je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nisu u saglasnosti sa Ustavom, prestaju da važe na način predviđen tim međunarodnim ugovorom i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Kad Ustavni sud utvrdi da opšti akt ili kolektivni ugovor nije u saglasnosti sa zakonom, taj opšti akt ili kolektivni ugovor prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ustavni sud može posebnim rešenjem odložiti objavljivanje svoje odluke u "Službenom glasniku Republike Srbije", ali najduže za šest meseci od dana njenog donošenja.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, Ustavni sud odluku kojom je utvrđeno da opšti akt nije u saglasnosti sa Ustavom, zakonom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava ili potvrđenim međunarodnim ugovorom, dostavlja donosiocu opšteg akta zajedno sa rešenjem o odlaganju objavljivanja.

Član 59.

Kad Ustavni sud odredi način otklanjanja posledica koje su nastale usled primene opšteg akta koji nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom, odluka Ustavnog suda ima pravno dejstvo od dana njenog objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 60.

Zakoni i drugi opšti akti za koje je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nisu u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ne mogu se primenjivati na odnose koji su nastali pre dana objavljivanja odluke Ustavnog suda, ako do tog dana nisu pravnosnažno rešeni.

Opšti akti doneti za izvršenje zakona i drugih opštih akata za koje se odlukom Ustavnog suda utvrdi da nisu u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, neće se primenjivati od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda, ako iz odluke proizilazi da su ti opšti akti nesaglasni Ustavu opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonu.

Izvršenje pravnosnažnih pojedinačnih akata donetih na osnovu propisa koji se više ne mogu primenjivati, ne može se ni dozvoliti ni sprovesti, a ako je izvršenje započeto – obustaviće se.

Član 61.

Svako kome je povređeno pravo konačnim ili pravnosnažnim pojedinačnim aktom, donetim na osnovu zakona ili drugog opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ima pravo da traži od nadležnog organa izmenu tog pojedinačnog akta, u skladu sa pravilima postupka u kome je pojedinačni akt donet.

Predlog za izmenu konačnog ili pravnosnažnog pojedinačnog akta, donetog na osnovu zakona ili drugog opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, može se podneti u roku od šest meseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom glasniku Republike Srbije", ako od dostavljanja pojedinačnog akta do podnošenja predloga ili inicijative za pokretanje postupka nije proteklo više od dve godine.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 62.

Ako se utvrdi da se izmenom pojedinačnog akta ne mogu otkloniti posledice nastale usled primene opšteg akta za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, Ustavni sud može odrediti da se ove posledice otklone povraćajem u pređašnje stanje, naknadom štete ili na drugi način.

Član 63.

Ako se u postupku pred sudom opšte ili posebne nadležnosti postavi pitanje saglasnosti zakona ili drugog opšteg akta sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarod-

nog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, sud će, ako oceni osnovanim takvo pitanje, zastati sa postupkom i pokrenuti postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti tog akta pred Ustavnim sudom.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 64.

Kad je u toku postupka opšti akt prestao da važi ili je usaglašen sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ali nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti, Ustavni sud može odlukom utvrditi da opšti akt nije bio u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom. Ova odluka Ustavnog suda ima isto pravno dejstvo kao i odluka kojom se utvrđuje da opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

Član 65.

Odredbe čl. 50. do 64. ovog zakona shodno se primenjuju u postupku odlučivanja o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

3. Postupak za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja

Član 66.

Uz predlog za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja podnosi se i tekst izglasanog zakona koji je overio sekretar Narodne skupštine ili lice koje on na to ovlasti.

Predlog za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja se ne dostavlja na mišljenje Narodnoj skupštini, niti se o njemu vodi javna rasprava.

O tome da je pokrenut postupak za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja, Ustavni sud obaveštava predsednika Republike.

Postupak ocene ustavnosti pre njegovog proglašenja je hitan i vodi se u skladu sa rokovima koje uređuje Ustav.

Odluka kojom se utvrđuje da zakon koji nije proglašen nije u saglasnosti sa Ustavom proizvodi pravno dejstvo od dana proglašenja zakona.

4. Postupak odlučivanja o odlaganju stupanja na snagu odluke organa autonomne pokrajine

Član 67.

Vlada može u predlogu za ocenu ustavnosti ili zakonitosti odluke organa autonomne pokrajine koja još nije stupila na snagu predložiti Ustavnom sudu da odloži stupanje na snagu osporene odluke dok Ustavni sud ne odluči o njenoj ustavnosti ili zakonitosti.

Vlada je dužna da uz predlog dostavi tekst osporene odluke organa autonomne pokrajine.

Ustavni sud najpre odlučuje o predlogu Vlade da se odloži stupanje na snagu osporene odluke, u skladu sa rokovima koje uređuje Poslovník, s tim što osporenu odluku ne dostavlja na mišljenje organu koji ju je doneo, niti o predlogu vodi javnu raspravu.

Ako Ustavni sud donese rešenje da odloži stupanje na snagu osporene odluke organa autonomne pokrajine, dužan je da postupak ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti hitno sprovede, u skladu sa rokovima koje uređuje Poslovník.

Rešenje kojim Ustavni sud odlaže stupanje na snagu osporene odluke organa autonomne pokrajine, proizvodi pravno dejstvo od dana dostavljanja organu autonomne pokrajine koji je odluku doneo.

5. Postupak rešavanja sukoba nadležnosti

Član 68.

Ustavni sud rešava sukob nadležnosti iz člana 167. stav 2. tač. 1. do 4. Ustava.

Zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti iz stava 1. ovog člana, podnosi jedan ili oba organa koji su u sukobu, kao i lice povodom čijeg je prava nastao sukob nadležnosti.

Član 69.

Zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti sadrži naziv organa koji prihvataju ili odbijaju nadležnost i razloge na osnovu kojih to čine.

Član 70.

U slučaju kada organi odbijaju nadležnost, zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti podnosi se u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti, odnosno konačnosti odluke drugog organa koji se oglasio nenadležnim.

Član 71.

Postupak za rešavanje sukoba nadležnosti smatra se pokrenutim onog dana kad je zahtev predat Ustavnom sudu.

Član 72.

Rok za odgovor organa koji su u sukobu nadležnosti je osam dana od dana dostavljanja.

Član 73.

Ustavni sud može odrediti da se do okončanja postupka rešavanja sukoba nadležnosti Ustavnog suda prekine postupak pred organima između kojih je nastao sukob nadležnosti.

Član 74.

Kad Ustavni sud reši sukob nadležnosti, rešenje Ustavnog suda ima pravno dejstvo od dana dostavljanja organima koji su u sukobu nadležnosti, odnosno licu povodom čijeg je prava nastao sukob nadležnosti.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana Ustavni sud poništava i akte koje je doneo nenadležni organ.

6. Postupak odlučivanja o izbornim sporovima

Član 75.

Zahtev za odlučivanje o izbornom sporu za koji zakonom nije određena nadležnost sudova može podneti: svaki birač, kandidat za predsednika Republike, odnosno poslanika ili odbornika, kao i podnosilac predloga kandidata.

Zahtev sadrži razloge i dokaze zbog kojih se traži odlučivanje o izbornom sporu.

Zahtev se može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava.

Član 76.

Ustavni sud dostavlja jedan primerak podnetog zahteva za odlučivanje o izbornom sporu organu za sprovođenje izbora u vezi sa čijom aktivnošću se izborni spor pokreće, sa nalogom da u određenom roku dostavi odgovor i potrebne izborne akte, odnosno dokumentaciju.

Član 77.

Ako je nepravilnost u izbornom postupku dokazana, a imala je bitan uticaj na izborni rezultat, Ustavni sud odlukom poništava ceo izborni postupak ili delove tog postupka, koji se moraju tačno označiti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana ceo izborni postupak ili delovi tog postupka ponoviće se u roku od deset dana od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

Član 78.

Odluka Ustavnog suda o poništenju celog izbornog postupka ili delova tog postupka ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

Član 79.

Žalbu na odluku donetu u vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika može podneti kandidat za narodnog poslanika i podnosilac predloga kandidata, u roku od 48 časova od donošenja odluke.

U postupku po žalbi iz stava 1. ovog člana, organ protiv čije je odluke podneta žalba dužan je da u roku od 24 časa od podnošenja žalbe, dostavi potrebnu dokumentaciju Ustavnom sudu.

Ustavni sud dužan je da donese odluku u roku od 72 časa od podnošenja žalbe.

Odredbe čl. 75. do 78. ovog zakona shodno se primenjuju i u postupku po žalbi na odluku donetu u vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

7. Postupak odlučivanja o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice

Član 80.

Ustavni sud odlučuje o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice na osnovu predloga Vlade, Vrhovnog javnog

tužilaštva ili organa nadležnog za upis u registar političkih stranaka, sindikalnih organizacija, udruženja građana ili verskih zajednica.

U predlogu se navode razlozi i dokazi zbog kojih se traži zabrana rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice.

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

Član 81.

Kad Ustavni sud zabrani rad političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice, ta politička stranka, sindikalna organizacija, udruženje građana ili verska zajednica briše se iz odgovarajućeg registra danom dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

Član 81a

Kada je predlogom tražena zabrana tajnog ili paravojnog udruženja, Ustavni sud će svojom odlukom utvrditi da je delovanje takvog udruženja zabranjeno Ustavom.

Odlukom iz stava 1. ovog člana Ustavni sud može odrediti preduzimanje mera koje su neophodne da se spreči delovanje tajnog ili paravojnog udruženja.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

8. Postupak po ustavnoj žalbi

Član 82.

Ustavna žalba može se izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

***Napomena:** 1. januara 2016. godine prestao je da važi stav 2. člana 82. ovog zakona, a na osnovu člana 36. stav 2. Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku ("Sl. glasnik RS", broj 40/2015).*

Član 83.

Ustavnu žalbu može izjaviti svako lice koje smatra da mu je pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Ustavnu žalbu u ime lica iz stava 1. ovoga člana, na osnovu njegovog pismenog ovlašćenja, može izjaviti drugo fizičko lice, odnosno državni ili drugi organ nadležan za praćenje i ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda.

Član 84.

Ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Licu koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje ako to lice u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ako istovremeno sa ovim predlogom podnese i ustavnu žalbu.

Posle isteka tri meseca od dana propuštanja ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje.

Član 85.

Ustavna žalba mora da sadrži ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište ili boravište, odnosno naziv i sedište podnosioca ustavne žalbe, ime i prezime njegovog punomoćnika, broj i datum akta protiv koga je žalba izjavljena i naziv organa koji ga je doneo, naznaku ljudskog ili manjinskog prava ili slobode zajemčene Ustavom za koje se tvrdi da je povređeno sa oznakom odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje, opredeljen zahtev o kome Ustavni sud treba da odluči, uz isticanje visine i osnova naknade materijalne ili nematerijalne štete, kada se naknada zahteva, potpis podnosioca ustavne žalbe, odnosno lica kome je izdato specijalno punomoćje za podnošenje ustavne žalbe.

Uz ustavnu žalbu se podnosi i prepis osporenog pojedinačnog akta, dokazi da su iscrpljena pravna sredstva, dokazi o visini materijalne štete, kao i drugi dokazi od značaja za odlučivanje.

Zahtev za naknadu štete može biti postavljen samo istovremeno sa podnošenjem ustavne žalbe.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11

Član 86.

Ustavna žalba, po pravilu, ne sprečava primenu pojedinačnog akta ili radnje protiv koga je izjavljena.

Na predlog podnosioca ustavne žalbe, Ustavni sud može odložiti izvršenje pojedinačnog akta ili radnje iz stava 1. ovog člana, ako bi izvršenje prouzrokovalo nenadoknadivu štetu podnosiocu, a odlaganje nije suprotno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanela veća šteta trećem licu.

Član 87.

Ako je pojedinačnim aktom ili radnjom povređeno ili uskraćeno Ustavom zajemčeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda više lica, a samo neki od njih su podneli ustavnu žalbu, odluka Ustavnog suda odnosi se i na lica koja nisu podnela ustavnu žalbu, ako se nalaze u istoj pravnoj situaciji.

Član 88.

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1. ako je ustavna žalba povučena;
2. ako organ koji je doneo osporeni pojedinačni akt poništi, ukine ili izmeni taj akt u skladu sa zahtevom iz ustavne žalbe ili ako je prestala radnja koja je prouzrokovala povredu ili uskraćivanje zajemčenog Ustavom prava i sloboda, uz saglasnost podnosioca ustavne žalbe;
3. ako prestanu druge procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Član 89.

Odlukom se ustavna žalba usvaja ili odbija kao neosnovana.

Kada Ustavni sud utvrdi da je osporenim pojedinačnim aktom ili radnjom povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, može poništiti pojedinačni akt, zabraniti dalje vršenje radnje ili odrediti preduzimanje druge mere ili radnje kojom se otklanjaju štetne posledice utvrđene povrede ili uskraćivanja zajemčenih prava i sloboda i odrediti način pravičnog zadovoljenja podnosioca.

Odlukom kojom se usvaja ustavna žalba Ustavni sud će odlučiti i o zahtevu podnosioca ustavne žalbe za naknadu materijalne, odnosno nematerijalne štete, kada je takav zahtev postavljen, s tim što Ustavni sud, kada je zahtev usvojen, određuje u odluci organ koji je obavezan da isplati naknadu materijalne ili nematerijalne štete i određuje rok od četiri meseca od dana dostavljanja odluke tom organu u kome on dobrovoljno može da plati naknadu štete. Postupak za prinudno izvršenje naknade materijalne, odnosno nematerijalne štete može početi tek ako naknada materijalne, odnosno nematerijalne štete ne bude dobrovoljno plaćena u roku od četiri meseca od dana dostavljanja odluke.

Odluka Ustavnog suda kojom je uvažena ustavna žalba ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

"Sl. glasnik RS", br. 99/01, 18/13 – OUS, 103/15

Član 90. - brisan je (99/2011)

Član 91.

Određbe čl. 82. do 88. ovog zakona shodno se primenjuju u postupku po žalbi organa određenog statutom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa lokalne samouprave, onemogućava vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave.

Član 92.

Kad Ustavni sud u postupku po žalbi organa određenog statutom autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave utvrdi da je pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa lokalne samouprave onemogućeno vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave, poništiće pojedinačni akt, odnosno zabraniće dalje vršenje ili narediti vršenje određene radnje i odrediti da se uklone štetne posledice.

Odluka Ustavnog suda iz stava 1. ovog člana ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

9. Postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike

Član 93.

Postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike pokreće Narodna skupština, na predlog jedne trećine ukupnog broja narodnih poslanika.

Akt o pokretanju postupka iz stava 1. ovog člana sadrži pravni osnov, odredbe Ustava koje su povređene i dokaze na kojima se akt zasniva.

Akt o pokretanju postupka iz stava 1. ovog člana predsednik Narodne skupštine dostavlja Ustavnom sudu.

Ako Ustavni sud utvrdi da je postupak za razrešenje predsednika Republike pokrenut u skladu sa Ustavom i zakonom, akt Narodne skupštine kojim se pokreće postupak odlučivanja o povredi Ustava dostavlja se na odgovor predsedniku Republike, u roku koji Ustavni sud odredi.

Član 94.

Posle isteka roka za odgovor, predsednik Ustavnog suda zakazaće raspravu, na koju poziva predsednika Republike i predsednika Narodne skupštine.

Član 95.

U postupku odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike Ustavni sud je ograničen samo na odlučivanje o povredama odredaba Ustava koje su navedene u aktu Narodne skupštine o pokretanju postupka.

Član 96.

Ustavni sud će odlučiti da li je predsednik Republike povredio Ustav i odluku o tome dostaviće Narodnoj skupštini i predsedniku Republike.

Odluku iz stava 1. ovog člana Ustavni sud mora doneti u roku od 45 dana od dana podnošenja akta Narodne skupštine kojim se pokreće postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike.

Član 97.

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1. ako Narodna skupština povuče akt o pokretanju postupka;
2. ako u toku postupka prestane funkcija predsednika Republike.

Član 98.

Odluka Ustavnog suda o povredi Ustava od strane predsednika Republike ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Narodnoj skupštini.

10. Postupak po žalbi Ustavnom sudu sudije, predsednika suda ili nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke o prestanku funkcije

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

Član 99.

Protiv odluke o prestanku funkcije sudija, predsednik suda ili nosilac javnotužilačke funkcije može izjaviti žalbu Ustavnom sudu, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.*

Organ koji je doneo odluku o prestanku funkcije ima pravo na odgovor na žalbu Ustavnom sudu u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe Ustavnom sudu.

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

Član 100.

Posle isteka roka za dostavljanje odgovora na žalbu Ustavnom sudu, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud zakazuje raspravu na koju poziva podnosioca žalbe Ustavnom sudu i predstavnika organa koji je doneo odluku o prestanku funkcije.*

Na raspravi iz stava 1. ovog člana može se isključiti javnost.

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

Član 101.

Zakonom se može propisati rok u kom je Ustavni sud dužan da odluči po žalbi Ustavnom sudu sudije, predsednika suda ili nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke o prestanku funkcije.*

Ustavni sud svojom odlukom može usvojiti žalbu Ustavnom sudu i poništiti odluku o prestanku funkcije ili odbiti žalbu Ustavnom sudu.

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

Član 102.

Odluka Ustavnog suda u postupku po žalbi Ustavnom sudu sudije, predsednika suda ili nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke o prestanku funkcije ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

"Sl. glasnik RS", br. 99/11, 10/23

Član 102a

U postupku po žalbi Ustavnom sudu sudije, predsednika suda ili nosioca javnotužilačke funkcije, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak po ustavnoj žalbi.

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

Član 103.

Odredbe čl. 99. do 102a ovog zakona shodno se primenjuju i u postupku po žalbi Ustavnom sudu, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, protiv odluke Visokog saveta sudstva ili Visokog saveta tužilaštva, u slučaju propisanom Ustavom ili zakonom.

"Sl. glasnik RS", br. 10/23

V. IZVRŠENJE AKATA USTAVNOG SUDA

Član 104.

Državni i drugi organi, organizacije kojima su poverena javna ovlašćenja, političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice dužni su da, u okviru svojih prava i dužnosti, izvršavaju odluke i rešenja Ustavnog suda.

U slučaju potrebe, izvršenje odluke i rešenja Ustavnog suda obezbediće Vlada, na način koji je utvrđen posebnim rešenjem Ustavnog suda.

VI. ODNOS USTAVNOG SUDA PREMA NARODNOJ SKUPŠTINI

Član 105.

Ustavni sud obaveštava Narodnu skupštinu o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti u Republici Srbiji, daje mišljenja i ukazuje na potrebu donošenja i izmenu zakona i preduzimanje drugih mera radi zaštite ustavnosti i zakonitosti.

Član 106.

Kad Ustavni sud utvrdi da nadležni organ nije doneo opšti akt za izvršavanje odredaba Ustava, zakona ili drugog opšteg akta, a bio je dužan da takav opšti akt donese, obavestiće o tome Narodnu skupštinu.

Član 107.

Predlog ovlašćenog predlagača i rešenje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti ili zakonitosti drugog opšteg akta koji je donela Narodna skupština, Ustavni sud dostavlja Narodnoj skupštini na odgovor.

Ustavni sud dostavlja Narodnoj skupštini odluku kojom je utvrdio da zakon ili drugi opšti akt koji je donela Narodna skupština nije u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

VII. SARADNJA SA DRŽAVNIM I DRUGIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA I MEĐUNARODNA SARADNJA

Član 108.

U ostvarivanju svojih funkcija Ustavni sud saraduje sa državnim i drugim organima i organizacijama, naučnim i drugim ustanovama, privrednim društvima i drugim pravnim licima, o pitanjima od interesa za očuvanje ustavnosti i zakonitosti.

Član 109.

Ustavni sud ostvaruje međunarodnu saradnju sa stranim i međunarodnim sudovima i međunarodnim organizacijama u skladu sa svojom nadležnošću.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 110.

Novčanom kaznom od 50.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija, odnosno drugo pravno lice:

1) ako u roku ne dostavi Ustavnom sudu osporeni opšti akt i potrebnu dokumentaciju i pruži podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje (član 34. stav 1);

2) ako ne dostavi Ustavnom sudu potrebne podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje (član 34. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji, odnosno drugom pravnom licu novčanom kaznom do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom i drugom organu, novčanom kaznom do 50.000 dinara.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 111.

Prvom sednicom Ustavnog suda predsedava najstariji sudija.

Član 112.

Postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 113.

Postupak po ustavnim žalbama podnetim od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona, sprovede se po odredbama ovog zakona.

Ustavna žalba se može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ustavna žalba u slučaju iz stava 2. ovog člana može se izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 114.

Sudija Ustavnog suda izabran u skladu sa Ustavom Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 1/90), kome prestaje funkcija, ima pravo na naknadu plate u trajanju od šest meseci u visini plate sudije Ustavnog suda.

Pravo na naknadu plate prestaje pre protoka roka od šest meseci ako sudija kome je prestala funkcija zasnuje radni odnos ili stekne pravo na penziju, a može biti produženo za još šest meseci ako u tih šest meseci stiže pravo na penziju.

Član 115.

Državni službenici i nameštenici, zaposleni u Službi Ustavnog suda Srbije, nastavljaју da rade u Ustavnom sudu na poslovima na kojima su bili postavljeni, odnosno raspoređeni do stupanja na snagu ovog zakona, do donošenja rešenja o postavljenju i raspoređivanju, odnosno sklapanja ugovora o radu, u skladu sa aktom Ustavnog suda iz člana 27. stav 2. ovog zakona.

Član 116.

Ustavni sud u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi Poslovnik i akt iz člana 27. stav 2. ovog zakona.

Ministar nadležan za pravosuđe u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi akt iz člana 90. stav 3. ovog zakona.

Član 117.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka ("Službeni glasnik RS", br. 32/91, 67/93 i 101/05).

Član 118.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Napomena: Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 99/2011) objavljene su i odredbe člana 38-42. koje nisu unete u potpuni tekst Zakona, i glase:

Član 38.

Ustavni sud će uskladiti Poslovnik sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 39.

Sudija Ustavnog suda koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona izabran, odnosno imenovan na dužnost sudije Ustavnog suda iz reda sudija, po prestanku dužnosti sudije Ustavnog suda zbog isteka vremena na koje je izabran, odnosno imenovan, ima pravo da bude izabran na sudijsku funkciju u sudu iz koga je izabran, odnosno imenovan na dužnost sudije Ustavnog suda ili u sudu najvišeg stepena koji je preuzeo nadležnost suda iz koga je sudija Ustavnog suda izabran, odnosno imenovan.

Visoki savet sudstva dužan je da donese odluku o izboru na sudijsku funkciju iz stava 1. ovog člana, u roku od 30 dana od dana prestanka dužnosti sudije Ustavnog suda.

Član 40.

Postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaćе se po odredbama ovog zakona.

Zahtevi za naknadu štete podneti Komisiji iz člana 90. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS, broj 109/07), do dana stupanja na snagu ovog zakona, rešiće se u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 41.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o platama u državnim organima i javnim službama ("Službeni glasnik RS", br. 34/01, 62/06 – dr. zakon, 63/06 – ispravka dr. zakona, 116/08 – dr. zakon i 92/11), u delu koji se odnosi na način utvrđivanja plata predsednika i sudija Ustavnog suda.

Član 42.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Napomena: Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 10/2023) objavljene su i prelazne i završne odredbe, i glase:

Prelazna odredba

Član 8.

Postupak započet po odredbama Zakona o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS”, br. 109/07, 99/11, 18/13 – US, 40/15 – dr. zakon i 103/15) koji nije okončan do dana konstituisanja Visokog saveta sudstva, odnosno Visokog saveta tužilaštva, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Završna odredba

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od dana konstituisanja Visokog saveta sudstva, odnosno Visokog saveta tužilaštva.